

Auti-communicatie en culturele achtergrond

Hoewel autisme overal even vaak lijkt voor te komen, wordt dit bij allochtonen minder vaak onderkend. Hetzij dat hulpverleners problematiek vaak op een andere manier etiketteren of omdat autisme een andere impact heeft en moeilijk bespreekbaar is voor migranten.

“In communicatie wordt over en weer via interactie informatie uitgewisseld. Dit kan zowel verbale als non-verbale informatie zijn. In een positieve interactie waarin op elkaar wordt afgestemd, verloopt de informatie-uitwisseling volgens een vast patroon van drie stappen: Waarnemen, Aansluiten en Toevoegen. Worden deze drie stappen gevolgd, dan voelt iedere betrokkene zich gehoord en is er ruimte voor elkaars inbreng.” (Colette de Bruin, 2013, in *Auti-communicatie*, p.112)

Het Waarnemen wordt heel wat lastiger als het mensen uit een andere cultuur betreft. Om in zo'n geval de juiste waarneming te maken en deze juist te interpreteren, is soms moeilijk door taalbarrière en culturele achtergrond.

Hoewel zijn Nederlands vrij goed is, hoor ik een man de verzuchting slaken: “Nu krijg ik eindelijk een man om mij te begeleiden.” Die vrouwen vindt hij maar niks, die moet je maar laten kletsen. Het katholicisme wordt in het land waar hij vandaan komt anders beleefd dan in Nederland. Hij zal dit nooit rechtstreeks aan een begeleidster laten merken en camoufleert zijn minachting voor vrouwen; heeft er nooit mee om leren gaan zoals wij (Nederlanders).

Hier blijkt al dat het waarnemen goed kan zijn, maar de interpretatie al te licht mank kan gaan. In Nederland betreft het hoofdzakelijk Turken en Marokkanen. De NVA heeft voor hen brochures over autisme laten vertalen in hun eigen taal en ook in het Engels.

Er zijn veel mensen met een andere culturele achtergrond in ons land woonachtig. Het begon in de vijftiger jaren van de vorige eeuw met de terugkeer van mensen uit het voormalige Oost-Indië, waarbij ook veel Molukkers naar ons land kwamen. Later gevolgd door de al genoemde Turken en Marokkanen. Bij de oorlog in Joegoslavië kwamen er vluchtelingen naar ons land, waarna ook andere vluchtelingen volgden.

Bij al die mensen zullen allicht mensen met autisme zijn. Onderzoek heeft aangetoond dat de zorg voor migranten te kort schiet ten opzichte van de totale samenleving. Er dient gezorgd te worden voor een gelijke behandeling. Hierin worden stappen in ondernomen. Daar hoort autisme toe, het in contact komen met de juiste vorm van zorg voor:

- diagnosestelling;
- zorg waar nodig;
- het gevoel geven van acceptatie door de gemeenschap

Taal, etnische concepten en culturele identiteit zijn complex. Iemands eigen gevoel over etnische en culturele identiteit kan gecompliceerd zijn en net weer ietsje anders.

Voor een hulpverlener is het prima beheersen van een vreemde taal geen optie. Bij inburgering wordt van de autochtoon een beperkte kennis van de taal verwacht. Om echter de ander te begrijpen is het mooi om zijn of haar culturele achtergrond te verstaan. Het betekent wel een uitbreiding geven aan de kennis van de hulpverlener om in de sfeer van een specifieke cultuur zijn observaties te maken. In de dialogen dringt langzaam aan de Nederlandse opvatting over autisme door als het goed gaat, om te vervolgen met gelijkgestemde opvatting.

Indien bereikbaar, dient de familie van betrokkenen bij de voorlichting te worden betrokken. Immers, als de familie autisme heel anders beschouwd dan de mens met autisme zelf (en wij) worden alleen meningsverschillen uitgelokt en dat is onwenselijk, zoals we weten. De

familie zal overtuigd dienen te zijn van onze visie op autisme en, zoals gebruikelijk, zoveel mogelijk achter een eventuele behandeling staan.
Voor veel mensen maakt hun geloof een zwaarwegende achtergrond uit en zien ze autisme als vloek of als gave. Het zal per cliënt een studie betekenen van hun achtergronden.

Mochten er vragen blijven bestaan dan kan de volgende bron worden geraadpleegd.
De Mikado Helpdesk is een website en informatielijn voor mensen uit verschillende culturen die in Nederland wonen en vragen hebben over de zorg.

Mar Wanrooij, 2015
www.autiweg.nl

Geraadpleegde gegevens:

NAS, *Launch of new report on autism in BAME communities*
Diverse perspectives (Een uitstekende handleiding- folder)

NVA, *Autisme bij migranten*

Autisme Centraal, Gent, *Autisme in andere culturen*

<http://www.mikadohelpdesk.nl/>

Roy Richard Grinker, *Unstrange Minds, A Father, a Daughter, and a Search for new Answers*. ISBN 978-0-465-02764-4

Intech documentatie over Iran, Croatia, Israeli-Arab